

ዘጠና አምስቱ

የሉተር

መከራከሪያ

ነጥቦች

**ዘጠና አምስቱ
የሉተር መከራከሪያ ነጥቦች ።**

በአማርኛ ያዘጋጀው ፡- ደረሰ ብሩ ።

መካነ ኢየሱስ ሥነ ጽሑፍ ክፍል ።

አዲስ አበባ 1988 ዓ. ም.

የእግዚአብሔር ቃል ።

አንድ ጊዜ አንድ ሰው ፡ «ኃጢአትህ እንደ ተሰረደህ ይሰማሃልን ?» ሲል ሉተርን ጠየቀው ። ሉተር እንዲህ ሲል መለሰለት ፡ «አይሰማኝም ፡ ነገር ግን ኃጢአቴ እንደተሰረደኝ በሰማይ እግዚአብሔር የመኖሩን ያህል እርግጠኛ ነኝ ። ምክንያቱም ስሜት ይመጣል ፡ ስሜት ይሄዳል ። ስሜት አታላይ ነው ። ሊታመን የሚገባው ሌላ ነገር የለም ።

«ምንም እንኳን ልቤ የሚያንጓውን ስጦታ ስለ አጣ የሕሊና ወቀሳ የደረሰበት መስሎ ቢሰማውም ፡ ቃሉ ሊሻር የማይችል ከልቤ የሚበልጥ ኦለ ። ነፍሱና ሥጋዬ እስኪለያዩ ድረስ በማይለዋወጠው ፍቅሩ አምናለሁ ። ሌላው ነገር ሁሉ የሚያልፍ ቢሆንም እንኳን ቃሉ ግን ለዘላለም ጸንቶ ይኖራል ።»

ማርቲን ሉተር እ.ኤ.አ. 1483—1546

ማርቲን ሉተር ::

እ.አ.አ. ገዳር 10 ቀን 1483 ዓ.ም. በሳክሶኒ ጀርመን በምትገኝ አይስሌበን በተባለች መንደር የተወለደውና የካቲት 18 ቀን 1546 ዓ.ም. በ63 ዓመቱ ያረፈው ማርቲን ሉተር በዘመኑ በአውሮጳ የተቀጣጠለው የቤተ ክርስቲያን ተሐድሶ መሪ ነበር። አባቱ ሐንስና እናቱ ማርጋሬት ዚግለር ሉተር ድሆች ገበሬዎች ስለ ነበሩ ከችግሩ የተነሣ እየለመነ ትምህርቱን የተማረበት ጊዜ ነበረ። በትምህርቱ ጉብዝ ናን ስለ አሳየ በነበረበት ዩኒቨርሲቲ እጅግ በጣም ታዋቂነትን ከአተረፉ ተማሪዎች አንዱ ለመሆን በቅቶ ነበር።

አንድ ቀን በኤርፉርት አቅራቢያ ኃይለኛ መብረቅ ወረደና የሞት ፍርሃት አሳደረበት። ከዚያን ጊዜ አንሥቶ ወደ አጉስቲኒያን ገዳም ገብቶ የምንኩስና ኑሮውን ተያያዘው።

እ.አ.አ. በ1510 ዓ.ም. ለሥራ ጉዳይ ወደ ሮማ ሄዶ እያለ በቤተ ክርስቲያን ይታይ በነበረው አስተዳደራዊና ሥነ ምግባራዊ ጉድለት ልቡ አዘነ።

ከጥቂት ዓመታት በኋላ ሊቀ ጳጳሳት ሌዎ አሥረኛ የቅዱስ ጴጥሮስን ቤተ ክርስቲያን አሳድሶ ለማሠራት አንድ ዘዴ አቅዶ በሥራ ላይ አዋለ። ይኸውም ገንዘብ ለሚሰጡ ሰዎች የኃጢአት ይቅርታ ተሰፋ

የሚሰጥ የሰርየት ጽሑፍ በይፋ እንዲሸጥ እዘዘ ።
ይህ ድርጊቱ ሉተርን ለተቃውሞ አነሳሳው ። ከዚያ
በፊት በጥልቀት ያነበበውና ያጠናው የእግዚአብሔር
ቃል በተለይም በሮሜ 1:17 የሚገኘው «ጸድቅ
በእምነት ይኖራል» የሚለው ቃል ሕይወቱን ስለ
ለወጠው ፣ የሊቀ ጳጳሳት ሌዎን ስሕተት አይቶ በቸ
ልታ ሊያልፈው አልቻለም ።

በዚህ ምክንያት እ.አ.አ. በ1517 ዓ.ም. ዘጠና
አምስት መከራከሪያ ነጥቦችን በዊንትንበርግ ቤተ
ክርስቲያን በር ላይ በመደሻ ጠረቀ ። ዘጠና አምስቱ
መከራከሪያ ነጥቦች ሊቀ ጳጳሳቱ በሰርየት ጽሑፍ
አማካይነት የኃጢአት ይቅርታ ለማሰጠት ያደርገው
የነበረውን መከራ የሚቃወሙ ነበሩ ። ሉተር በእነ
ዚህ ነጥቦች አማካይነት ፣ ጸድቅ የሚገኘው ሌላ
በማንኛውም መንገድ ሳይሆን በእምነት መሆኑን
አረጋገጠ ። ሐሳቡን እንዲለውጥ ቢነገረውም ከመ
ጽሐፍ ቅዱስ ማረጋገጫ ካልተሰጠው በቀር ከተነ
ሣበት ዓላማ ንቅንቅ እንደማይልና እምነቱን እንደ
ማይተው አጽንቶ ተናገረ ።

ብዙ ክስ ፣ ብዙ ውጣ ውረድና እንግልት ቢደ
ርስበትም ከጊዜ በኋላ ሉተር በመጽሐፍ ቅዱስ እው
ነት ላይ ተመሥርቶ ያቀረበው ሐሳብ ተቀባይነትን
በማግኘቱ ፣ ብዙ ተከታዮችን ሊያፈራ ቻለ ።

ምኞቱና ፍላጎቱ ፣ ጥረቱም በሮማ ቤተ ክርስ
ቲያን ውስጥ መንፈሳዊ ተሐድሶ እንዲኖር ለማድረግ

እንጂ ለመገንጠል አልነበረም ። ከፍላጎቱ ውጪ ብሆነ ምክንያት ይህ ሐሳቡ ከግብ ባይደርስም ፣ በእርሱ መሣሪያነት እግዚአብሔር ብዙዎችን ከጨለማ ወደ ወንጌል ብርሃን ሊያወጣ በመቻሉ ድካሙ ከንቱ ሆኖ አልቀረም ።

ማርቲን ሉተር ለዘመናት ተዳፍኖ ለነበረው የወንጌል እሳት መቀጣጠልና ለቤተክርስቲያን ተሐድሶ አራማጆች ቀጥሮ መጨመር ፣ ደግሞም ለፒዮ ቴስታንት እምነት መመሥረት ምክንያት በመሆኑ ፣ ስሙ በታሪክ ማኅደር ውስጥ ጉልህ የሆነ ስፍራ ይዞ ይገኛል ።

ከዚህ ቀጥሎ ለሉተር በሮማ ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ላይ መነሣት ምክንያት የሆኑትን ዘጠና አምስት መከራከሪያ ነጥቦች እንመለከታለን ።

ዘጠና አምስቱ የሉተር መከራከሪያ ነጥቦች ።

1. ጌታችንና መምህራችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፣ «ንስሐ ግቡ» (ማቴ 4:17) ባለ ጊዜ ፣ የአማኞች ሕይወት በአጠቃላይ የንስሐ ሕይወት እንዲሆን አዘዘ ።
2. ይህ ቃል በቀሳውስት አናዛኸነት የሚከናወነውን ምሥጢረ ንስሐ ፣ ይኸውም ኑዛዜና

በእርሱም ምክንያት የሚገኘውን ደስታ እንዲያመለክት ተደርጎ ሊታይ አይችልም ።

3. ይሁን እንጂ ቃሉ ውስጣዊ ንስሐ ማለት ብቻም አይደለም ፤ ይህን የመሰለው ውስጣዊ ንስሐ ውጫዊ የሆነ የተለያየ ዓይነት ሥጋዊ መሞትን ካላስከተለ በቀር ዋጋ የለውም ።

4. በኃጢአት ላይ የሚሰጥ ቅጣት ራሳችንን ጠልተን ፣ ይኸውም እውነተኛ የሆነ ውስጣዊ ንስሐ ገብተን ፣ ወደ መንግሥተ ሰማያት እስከንገባ ድረስ ይቆያል ።

5. ሊቀ ጳጳሳቱ በገዛ ሥልጣኑ ወይም በቀኖና (በንስሐ ሕግጋት) ከተደነገገው ቅጣት በቀር ማንኛውንም ቅጣት የመማር ምኞትም ሆነ ችሎታ የለውም ።

6. ሊቀ ጳጳሳቱ የእግዚአብሔርን ይቅርታ ከማሳየትና ከማወጅ በቀር ፣ በእርሱ ሥልጣን ሥር እንሆዱኑ ከተደነገጉ ነገሮች ሌላ ምንም ዓይነት በደል ለማስወገድ አይችልም ። ይቅርታ ሊሰጥ የተደነገጉ ነገሮች ቸል ከተባሉ ግን ይቅርታ አይኖርም ።

7. እግዚአብሔር ፣ በሁሉም ነገር ዝቅ እንዲልና ለገዢው ማለትም ለቄሱ እንዲታዘዝ ካላደረገው በቀር የማንንም በደል አይምርም ።

8. ንስሐን የሚመለከተው ቀኖና የተደነገገው በሕያዋን ላይ ብቻ ነው ፤ በሕጉ መሠረትም በሙታን ላይ ምንም ነገር መደንገግ አይገባም ።
9. ስለዚህ ሊቀ ጳጳሳቱ በሚያወጣው ድንጋጌ ሞትን የሚመለከተውንና አስፈላጊ ሆኖ የሚያገኘውን ክፍል (አንቀጽ) ዘወትር ለየት አድርጎ የሚያየው እስከ ሆነ ድረስ መንፈስ ቅዱስ በእርሱ አማካይነት ለእኛ ቸርነትን ያሳየናል ።
10. በቀኖና ውስጥ የተመለከቱትን ቅጣቶች ለዓፀደ ንስሐ ጊዜ ማረፊያ ቀሳውስት የድንቁርናና የክፋት ድርጊት ይፈጽማሉ ።
11. በቀኖና ውስጥ የተጠቀሰውን ቅጣት በዓፀደ ንስሐ ወደሚፈጸም ቅጣት የሚለውጡት እነዚያ እንክርዳሶች የተዘሩት ያለጥርጥር ጳጳሳት ተኝተው ሳሉ ነው (ማቴ. 13 ፥ 25) ።
12. በድሮ ዘመን በቀኖና የተደነገጉ ቅጣቶች በሰው ላይ የሚጣሉት ከፍታት በኋላ ሳይሆን በፊት ነበር ።
13. ሙታን በሞት አማካይነት ከቅጣት ሁሉ ነጻ ይወጣሉ ። ቀኖናን በሚመለከት ቀድሞውኑ የሞቱ ናቸው ። በመሆኑም ከቅጣት የመፈታት መብት አላቸው ።

14. ሚቹ ሰው መንፈሳዊነት ወይም ፍቅር የሚገኝ ድለው ከሆነ ፡ ይህ ነገር ታላቅ ፍርሃት ያስከትልበታል ፡ ፍቅሩ ባነሰ መጠን ፍርሃቱ እየጨመረ ይሄዳል ።
15. ይህ ፍርሃት ወይም ድንጋጤ ራሱ ሌሎችን ነገሮች ሳንጨምር የዐፀደ ንስሐ ቅጣት ለመሆን የሚችል ነው ። (ምክንያቱም ወደ ተስፋ መቁረጥ ድንጋጤ የሚጠጋ ነውና ።)
16. በሲኦል ፡ በዓፀደ ንስሐና በሰማይ መካከል ያለው ልዩነት በተስፋ መቁረጥ ፡ በፍርሃትና በደኅንነት መካከል ያለውን ልዩነት ይመስላል ።
17. በዓፀደ ንስሐ ያሉት ነፍሳት ፍርሃት የሚቀነስ ላቸው ፡ ፍቅር ግን የሚበዛላቸው ይመስላል ።
18. ከዚህም በላይ በአእምሮ ሆነ በእግዚአብሔር ቃል በዓፀደ ንስሐ ያሉ ነፍሳት ከበጎ ምግባር ውጪ ናቸው ፡ ወይም በፍቅር ሊያድጉ አይችሉም የሚያሰኝ ነገር የለም ።
19. ወይም ደግሞ እኛ ራሳችን ስለ ደኅንነት ሙሉ በሙሉ እርግጠኞች ብንሆንም እንኳ ፡ በዓፀደ ንስሐ ያሉ ፡ ቢያንስ የተወሰኑ ነፍሳት ፡ እርግጠኞች የመሆናቸውና የገዛ መዳናቸውንም የማወቃቸው ነገር አልተረጋገጠም ።
20. ስለዚህ ሊቀ ጳጳሳቱ ፡ «ለቅጣት ሁሉ ሙሉ

ምሕረት» የሚሉትን ቃላት በሚጠቀምበት
ጊዜ ራሱ በሰዎች ላይ የጣለውን እንጂ
በእውነቱ «ቅጣት ሁሉ» ማለት አይደለም ።

21. በመሆኑም ሰው ከበደል ሁሉ ነጽቶ በሊቀ
ጳጳሳቱ የሰርየት ጽሑፍ ይድናል የሚሉ የሰ
ርየት ጽሑፍ ሰባክያን የተሳሳቱ ናቸው ።

22. እንደ እውነቱ ከሆነ ሊቀ ጳጳሳቱ በዓፀደ ንስሐ
ያሉ ነፍሳት በቀኖና መሠረት ከሕይወት ሥጋ
እያሉ መቀበል ለነበረባቸው ቅጣት ምሕረት
እንዲያገኙ ማድረግ አይችልም ።

23. የትኛውንም ዓይነት ቅጣት ሁሉ በሚመለከት
ለማንኛውም ሰው ምሕረት ማድረግ የሚቻል
ከሆነ ፡ እጅግ በጣም ፍጹማን የሆኑትን ይኸ
ውም ጥቂቶችን ብቻ ነው መማር የሚቻለው ።

24. በዚህ ምክንያት ከቅጣት ነጻ መውጣትን በሚ
መለከት ልዩነት በማያደርገውና ታላቅ በሆነ
ነው ተስፋ ብዙ ሰዎች የተታለሉ ናቸው
ማለት ነው ።

25. ሊቀ ጳጳሳቱ በአጠቃላይ በዓፀደ ንስሐ ላይ
ያለው ሥልጣን ማንኛውም ጳጳስ ወይም
መምህር በተለየ መንገድ በራሱ ሀገረ ሰብከት
ላይ ካለው ሥልጣን ጋር የሚመሳሰል ነው ።

26. ሊቀ ጳጳሳቱ በዓፀደ ንስሐ ውስጥ ያሉ ነፍሳትን

በሚመለከት ለራሱ በሌለው ቁልፍ ኃይል ሳይሆን ስለ እነርሱ በሚያደርገው ምልጃ ለመማር ማሰቡ የተሻለ ነው።

27. ሳንቲሙ በገንዘብ ሳጥን ውስጥ ቅጭል ሲል ነፍስ ከዓፀደ ንስሐ ብር ብላ ትወጣለች የሚሉ፤ የሰውን ትምህርት ብቻ የሚያስተምሩ ናቸው።

28. ሳንቲም በገንዘብ ሳጥን ውስጥ ቅጭል ሲል ስለትና ንፋግነት ሊጨምር እንደሚችል የተረጋገጠ ነው። ቤተ ክርስቲያን ስታማልድ ግን ውጤቱን ከእግዚአብሔር መጠበቅ ይቻላል።

29. ስለ ቅዱስ ሴቬሪኑስና ቅዱስ ፓስካል በተነገረው እፈታሪክ ውስጥ እንደምናገኘው ያልተለመደ ሁኔታ፤ በዓፀደ ንስሐ ያሉ ነፍሳት ሁሉ ለመዳን ይመኙ እንደ ሆነ ማን ያውቃል።

30. ማንኛውም ሰው ሙሉ የሆነ የኃጢአት ስርየት ማግኘቱ ቀርቶ ስለ ራሱ ጸጸት ፍጹምነት እርግጠኛ አይደለም።

31. የስርየት ጽሑፍ የሚገዛ ሰው በእውነት እንደሚጸጸት ሰው ሁሉ የማይገኝ ነው፤ በእርግጥም ከልክ ያለፈ ልዩ ነው።

32. የስርየት ጽሑፍ ስላላቸው በመዳናቸው እርግጠኝነት የሚያምኑ ሰዎች ከነአስተማሪዎቻቸው

ቸው ጭምር ለዘላለም ይከብራሉ ።

33. ሰዎች ፡ በተለይ ሊቀ ጳጳሳቱ የሚያደርገው ይቅርታ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር የሚታረቅ በት ታላቅ የሆነ የእግዚአብሔር ስጦታ ነው ከሚሉ ክፍሎች መጠንቀቅ አለባቸው ።
34. በስርየት ጽሑፍ የሚገኝ ጸጋ ሰው ካቋቋመው ከጸጋ ምሥጢራት ጋር በተያያዘ መልኩ ያለውን ቅጣት ብቻ የሚመለከት ነውና ።
35. ከዓፀደ ንስሐ ውስጥ ነፍሳትን ገዝቶ ለሚውጣት ወይም ንስሐ የሚያስገኘውን ልዩ መብት ለሚገኝበት በሚፈልጉት ሰዎች ረገድ ጸጸት አስፈላጊ አይደለም ብለው የሚያስተምሩ ሰዎች ክርስቲያናዊ ያልሆነ ትምህርት ያስተምራሉ ።
36. በእውነት ንስሐ የሚገባ ክርስቲያን የስርየት ጽሑፍ ባይኖረውም እንኳ የሚደርስበትን ቅጣትና የፈጸመውን በደል በሚመለከት ሙሉ ምሕረት የማግኘት መብት አለው ።
37. በሕይወት ሥጋ ያለም ሆነ የሌለ ማንኛውም እውነተኛ ክርስቲያን የክርስቶስንና የቤተክርስቲያንን በረከት ሁሉ ይካፈላል ። ይህ የስርየት ጽሑፍ ባይኖረውም እንኳ እግዚአብሔር ይሰጠዋል ።
38. ይሁን እንጂ ሊቀ ጳጳሳቱ የሚሰጠው የጌጢ

አት ስርየትና ቡራኬ በምንም ዓይነት በቸልታ ሊታይ አይገባም ፤ ቀደም ሲል እንዳልሁት (መከራከሪያ ነጥብ 6) የመለኮታዊው ምሕረት አዋጅ ነውና ።

39. የስርየት ጽሑፍን ጥቅምና የእውነተኛ ጸጸትን አስፈላጊነት በአንድ ጊዜ ለሕዝቡ ማስተማር እጅግ በጣም ለተማሩ የሥነ መለኮት አዋቂዎች እንኳ በጣም አስቸጋሪ ነው ።

40. በእውነት የሚጸጸት ክርስቲያን የኃጢአቱን ቅጣት መቀበል ይፈልጋል ፤ ይሁን እንጂ የስርየት ጽሑፍ መትረፍረፍ ቅጣትን ያቃልላል ፤ ሰዎች እንዲጠሉትም ያደርጋል ።

41. ሰዎች በስሕተት ከሌላ ዓይነት በጎ የፍቅር ሥራ የተሻለ ነው ብለው እንዳያስቡ የሊቀ ጳጳሳቱ የስርየት ጽሑፍ በጥንቃቄ መሰበክ አለበት ።

42. ሊቀ ጳጳሳቱ የስርየት ጽሑፍ ግዥ በምንም ዓይነት ከፍቅር ጋር መነጻጸር አለበት ብሎ እንደማያስብ ክርስቲያኖች መማር ይኖርባቸዋል ።

43. ለድሀ የሚሰጥ ወይም ለችግረኛ የሚያበድር ፤ የስርየት ጽሑፍ ከሚገዛ ሰው ይልቅ መልካምን ሥራ እንደሚያደርግ ፤ ክርስቲያኖች መማር ይኖርባቸዋል ።

44. ፍቅር የሚያደግው በፍቅር ሥራ በጭሆኑ ፤ ሰው የተሻለ ይሆናል ። ይሁን እንጂ ሰው የተሻለ የሚሆነው በስርየት ጽሑፍ እማካይነት አይደለም ። ነገር ግን ከቅጣት ብቻ ነጻ ይሆናል ።
45. የተቸገረን ሰው አይቶ የሚያልፈው ፤ ገንዘቡን ግን ለስርየት ጽሑፍ የሚሰጥ ፤ የሊቀ ጳጳሳቱን የስርየት ጽሑፍ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ቀጣ መግዛቱ እንደሆነ ክርስቲያኖች መማር ይኖር ባቸዋል ። ።
46. ክርስቲያኖች ከሚያስፈልጋቸው በላይ ከሌላ ቸው ርቀር የቤተ ሰባቸውን ፍላጎት ለማሟላት ማስቀመጥ እንጂ በምንም ዓይነት ለስርየት ጽሑፍ ሲሉ ገንዘብ ማባከን እንደሌለባቸው መማር ይኖርባቸዋል ።
47. የስርየት ጽሑፍ ግዥ ትእዛዝ ሳይሆን የነጻ ምርጫ ጉዳይ መሆኑን ክርስቲያኖች መማር ይገባቸዋል።
48. ሊቀ ጳጳሳቱ የስርየት ጽሑፍ ለሰዎች ሲሰጥ ፤ ከገንዘባቸው ይልቅ በታማኝነት የሚጸልዩት ጸሎት እንደሚያስፈልገው ክርስቲያኖች መማር ይገባቸዋል ።
49. የሊቀ ጳጳሳቱ የስርየት ጽሑፍ የሚጠቅመው እምነታቸውን በእርሱ ላይ እስካላደረጉ ድረስ

ብቻ እንደሆነ ፣ በእርሱ ምክንያት እግዚአብሔርን መፍራታቸውን ከተው ግን በጣም ጎጂ መሆኑን ክርስቲያኖች መማር ይገባቸዋል

50. ሊቀ ጳጳሳቱ የስርየት ጽሑፍ ሰባክያን ሰውን እያስገደዱ ገንዘብ እንደሚያስከፍሉ ቢያውቅ ኖሮ ፣ የቅዱስ ጴጥሮስ ቤተ ክርስቲያን በበጎቹ ቆዳ ፣ ሥጋና ዓፅም ከሚታነጽ ይልቅ ተቃጥሎ ወደ አመድነት ቢለወጥ የሚሻል መሆኑን ክርስቲያኖች መማር ይገባቸዋል ።

51. ሊቀ ጳጳሳቱ የቅዱስ ጴጥሮስን ቤተ ክርስቲያን መሸጥ ቢኖርበትም እንኳ ፣ አንዳንድ የስርየት ጽሑፍ ነጋዴዎች እያታለሉ ገንዘብ ለሚወስዱባቸው ለብዙዎች የራሱን ገንዘብ ለመስጠት መሻት እንደሚኖርበት ፣ እንደሚገባውም ክርስቲያኖች ሊማሩ ይገባል ።

52. የስርየት ጽሑፍን በሚመለከት የሊቀ ጳጳሳቱ እንደራሴ የሆነው ሰው ፣ ሊቀ ጳጳሳቱም ሳይቀር በዋስትናነት ነፍሱን የሚሰጥ ቢሆን እንኳ በስርየት ጽሑፍ አማካይነት ደግንነትን ለማግኘት መተማመን ከጎቱ ነው ።

53. በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት የስርየት ጽሑፍ ይሰበክ ዘንድ በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት የእግዚአብሔር ቃል ጨርሶ እንዳይሰበክ

የሚከለክሉ ፡ የክርስቶስና የሊቀ ጳጳሳቱ ጠላቶች ናቸው ።

54. በአንድ ሰብከት ውስጥ ፡ ከእግዚአብሔር ቃል ይልቅ ለሰርየት ጽሑፍ እኩል ወይም በዛ ያለ ጊዜ ከተሰጠ በእግዚአብሔር ቃል ላይ በደል መፈጸም ነው ።

55. እጅግ ኢምንት የሆነው የሰርየት ጽሑፍ በአንድ የደወል ድምፅ ፡ በአንድ ዑደት ፡ እንዲሁም በአንድ ሥነ ሥርዓት የሚከበር ከሆነ ፡ ከሁሉ የሚበልጠው ወንጌልማ በመቶ የደወል ድምፅ ፡ በመቶ ዑደት ፡ በመቶ ሥነ ሥርዓት መከበር እንዳለበት በእርግጥ የሊቀ ጳጳሳቱ ስሜት ነው ።

56. ሊቀ ጳጳሳቱ የሰርየት ጽሑፍ በማውጣት የሚያሠራጭበት የቤተ ክርስቲያን መዛግብት ላይ ክርስቲያኖች በሚገባ አልተወያዩባቸውም ወይም እያውቁአቸውም ።

57. የሰርየት ጽሑፍ ምድራዊ መዝገብ አለመሆኑ በእርግጥ ግልጽ ነው ፡ ምክንያቱም ብዙ ሰባ ክያን ይሰበስቡታል እንጂ በነጻ አያድሉትም ።

58. የሰርየት ጽሑፍ የክርስቶስና የቅዱሳን በጎ ምግባርም አይደለም ፡ ያለ ሊቀ ጳጳሳቱ እንኳ ቢሆን ክርስቶስና ቅዱሳን ለመንፈሳዊ ሰው

ጸጋን ፡ ለአዳማዊ ሰው መስቀልን ፡ ሞትንና ሲኦልን ዘወትር ይሠራሉ ።

59. ቅዱስ ሎሬንሶ የቤተ ክርስቲያን ድሆች የቤተ ክርስቲያን ሀብት ናቸው ብሎ ነበር ፡ ይሁን እንጂ እርሱ ይህን የተናገረው በዘመኑ ይጠቀሙበት በነበረው የቃሉ አገባብ መሠረት ነው ።

60. በነገሩ ማሰብ ምንም ሳያስፈልግ ክርስቶስ በፈጸመው በጎ ምግባር ምክንያት የተሰጡት የቤተ ክርስቲያን ቁልፎች ያ መዝገብ ናቸው እንላለን ።

61. ቅጣትንና እርሱን የሚመለከቱትን ጉዳዮች ለመማር ፡ የሊቀ ጳጳሳቱ ሥልጣን በራሱ በቂ እንደሆነ ግልጽ ነው ።

62. እውነተኛው የቤተ ክርስቲያን መዝገብ እጅግ በጣም ቅዱስ የሆነው የእግዚአብሔር ክብርና ጸጋ ነው ።

63. ይህ መዝገብ ግን በተፈጥሮው እጅግ የተጠላ ነው ፡ ምክንያቱም ፊተኞችን ሷላኞች ያደርጋል ማቴ. 20 ፡ 16 ።

64. በሌላ በኩል የሰርየት ጽሑፍ መዝገብ የሷላኞችን ፊተኞች ስለሚያደርግ እጅግ በጣም ተቀባይነት ያለው ነው ።

65. ስለዚህ የወንጌል መዝገብ ቀደም ሲል አንዱ ባለጠጎችን ያጠመደበት መረብ ነው ።
66. የስርየት ጽሑፍ መዝገብ በአሁኑ ጊዜ አንዱ የሰዎችን ሀብት የሚያጠምድላት መረብ ነው ።
67. ቀስቃሾች ከሁሉም የላቀ የጸጋ ናቸው የሚሉ አቸው የስርየት ጽሑፎች ይህንን ትርጉም ያገኙት ከጥቅም አንጻር ነው ።
68. እንደ እውነቱ ከሆነ ግን ከእግዚአብሔር ጸጋና ከመስቀሉ ቅድስና ጋር ሲነጻጸር እጅግ በጣም አጭር ነው ።
69. ጳጳሳትና ቀሳውሶች የሊቀ ጳጳሳቱን የስርየት ጽሑፍ በሚመለከት የእርሱ እንደራሴዎች የሆኑ ሰዎችን በታላቅ አክብሮት መቀበል አለባቸው ።
70. ዳሩ ግን እነዚህ ሰዎች ሊቀ ጳጳሳቱ ባዘዘው ነገር ፈንታ የራሳቸውን ሐሳብ እንዳይሰብኩ ዓይኖቻቸውንና ጀሮዎቻቸውን ይበልጥ ማድከም አለባቸው ።
71. የሊቀ ጳጳሳቱን የስርየት ጽሑፍ በሚመለከት ሐሰትን የሚናገር ሰው የተወገዘና የተረገመ ይሁን ።
72. ከስርየት ጽሑፍ ሰባክያን ምኞትና ፈቃድ ራሱን የሚጠብቅ ሰው ግን ቡሩክ ይሁን ።

73. ሊቀ ጳጳሳቱ በማንኛውም ረገድ የስርየት ጽሑፍ ሽያጭን በሚመለከት ፡ በደል በሚፈጸሙ ሰዎች ላይ የማስፈራራያ ጩኸት ማስማቱ የማይቀር ነው ።
74. በተቀደሰ ፍቅርና እውነት ላይ በደል ለመፈጸም ሲሉ የስርየት ጽሑፍን ለመጠቀም ሰብ በሚፈልጉ ሰዎች ላይ የሚበልጥ የማስፈራራያ ጩኸት ያስማል ።
75. የማይገባ ነገር ያደረገና እመ አምላክን የደፈረ ቢሆንም እንኳ ፡ አንድን ሰው ነጻ ያደርጋል ብሎ የሊቀ ጳጳሳቱን የስርየት ጽሑፍ አልቆ ማየት እብደት ነው ።
76. እኛ ግን በተቃራኒው የሊቀ ጳጳሳቱ የስርየት ጽሑፍ በደልን በሚመለከት ይቅር ሊባል የሚችል ከሁሉ ያነሰ ኃጢአትን ሊያስወግድ አይችልም እንላለን ።
77. ቅዱስ ጴጥሮስ እንኳ አሁን ሊቀ ጳጳሳት ቢሆን ኖሮ የሚበልጥ ጸጋ መስጠት አይችልም ነበር ብሎ መናገር ቅዱስ ጴጥሮስንና ሊቀ ጳጳሳቱን መሳደብ ነው ።
78. እኛ ግን በተቃራኒው የአሁኑ ሊቀ ጳጳሳት እንኳ ቢሆን ወይም ሌላ ማንኛውም ሊቀ ጳጳሳት የሚበልጥ ጸጋ አለው ፡ ይኸውም

በ1 ቆሮ. 12:28 እንደ ተጻፈው ወንጌል፣ መን ፈሳዊ ኃይል፣ የፈውስ ስጦታ፣ የመሳሰለውም አለው እንላለን ።

79. በሊቀ ጳጳሳቱ ካባ ላይ የተጌጠውና በስርየት ወረቀት ሰባክያን የተተከለው መስቀል ከክርስቶስ መስቀል ጋር የሚተካከል ዋጋ አለው ብሎ መናገር ስድብ ነው ።

80. እንዲህ ያለው ወሬ በሕዝቡ መሐል እንዲነዛ የሚፈቅዱ ጳጳሳት፣ ቀሳውሶች፣ እንዲሁም የሥነ መለኮት ሰዎች ይህን በሚመለከት ምላሽ መስጠት ይኖርባቸዋል ።

81. ይህ ልቅ የሆነ የስርየት ጽሑፍ ስብከት ለሊቀ ጳጳሳቱ የሚገባውን አክብሮት ከሐሚት ወይም ከተራ ምእመናን የተንኩል ጥያቄ ለመጠበቅ ለተማሩ ሰዎች እንኳ አስቸጋሪ ያደርገዋል ።

82. ጥያቄውም የሚከተለውን ይመስላል ፡- «ሊቀ ጳጳሳቱ ለቤተ ክርስቲያን ማሠሪያ ፋኒያን ፋይዳ ቢስ ገንዘብ ሲል ቀጥረው ከ እስከ የማይባል ነፍሳትን የሚያድን ከሆነ ስለ ተቀደሰ ፍቅርና እዚያ ሌሎች ነፍሳት አንገብጋቢ ችግር ሲል ዓፀደ ንስሐን ለምን ባዶ አያደርግም?» የመጀመሪያው ምክንያት እጅግ በጣም ትክክል ሲሆን፣ ሁለተኛው ግን ዋጋ ቢስ ነው።

83. ከዚህም በላይ ፡ «የቀብርና የመታን መታሰቢያ ቅዳሴ መካሄድ የሚቀጥለው ለምንድር ነው ? ለዳኑት መጸለይ ፣ ሕተት በመሆኑ ለመታን የተመደበውን ስጦታ ሊቀ ጳጳሳቱ ለምን አይመልስም ወይም እንዲነሣ አይፈቅድም ?»

84. በተጨማሪ ፡ «እግዚአብሔርና ሊቀ ጳጳሳቱ ለገንዘብ ሲሉ ታማኝ ያልሆነና ጠላታቸው የሆነ ሰው የእግዚአብሔር ወዳጅ የሆነውን ሰው ታማኝ ነፍስ ከዓፀደ ንስሐ ገዝቶ ለማውጣት የሚፈቅዱበት ይህ አዲስ መታመን ምን ድር ነው ? ይልቁንስ በዚያ ታማኝና ውድ ነፍስ ፍላጎት ምክንያት ስለ ንጹሕ ፍቅር ሲሉ ነጻ አይለቁትምን ?»

85. ከዚህም በላይ ፡ «ከተሻረና ያለ አግባብ በሆነ አጠቃቀም ምክንያት ከቀረ ረጅም ጊዜ የሆነው ንስሐን የሚመለከተው ቀኖና በስርየት ጽሑፍ መሰጠት አሁንም እንዳለና እንደሚሠራ ሆኖ ለምን ይታያል ?»

86. በተጨማሪ «በኦሁኑ ጊዜ ሀብቱ ከሁሉ በላይ ከሆነው ሰው ሀብት የሚበልጠው ሊቀ ጳጳሳት ይህንን የቅዱስ ጴጥሮስ ቤተ ክርስቲያን ድሆች በሆኑ አማኞች ገንዘብ ከመሥራት ይልቅ ፡ በራሱ ገንዘብ የማይሠራው ለምንድን ነው ?»

87. ከዚህም በላይ ፡ «ፍጹም በሆነ ጸጸት ቀድሞ ውኑ መሉ የሆነ የኃጢአት ይቅርታና በረከት የማግኘት መብት ላላቸው ሰዎች ሊቀ ጳጳሳቱ ምን ይሰጣቸዋል ?»
88. በተጨማሪ «ሊቀ ጳጳሳቱ አሁን በስርየት ወረቀት አማካይነት አንድ ጊዜ ብቻ እንዲሟ ያደርገው ሳይሆን ይህንን የኃጢአት ይቅርታና በረከት ለእያንዳንዱ አማኝ በቀን መቶ ጊዜ የሚሰጥ ቢሆን ኖሮ በቤተ ክርስቲያን ላይ ምን ያህል በረከት ሊወርድ ይችል ነበር ?
89. «ሊቀ ጳጳሳቱ በስርየት ጽሑፍ ከሚያገኘው ገንዘብ ይልቅ የነፍሳትን መዳን የሚሻ በመሆኑ እኩል ብቃት ያለውን አስቀድሞ የተሰጠውን የስርየት ጽሑፍና ይቅርታ ለምን ያግዳል ?»
90. ይህንን እጅግ ጠንከር ያለ የተራ ሰዎች ክርክር ማስረጃ በመስጠት አለመፍታት ፡ በኃይል ብቻ መግታት ቤተ ክርስቲያንንና ሊቀ ጳጳሳቱን ለጠላቶቻቸው መሳለቂያ ማድረግ ፡ እንዲሁም ክርስቲያኖችን ማሳዘን ነው ።
91. ስለዚህ የስርየት ጽሑፍ በሊቀ ጳጳሳቱ ስሜትና አሳብ መሠረት የሚሰበክ ቢሆን ኖሮ ይህ ሁሉ ጥርጥር ያለ ምንም ማመንታት መፍትሔ ያገኝ ነበር ። ጥርጥርም በእርግጥ አይኖርም ነበር ።

92. እንግዲያውስ ለክርስቶስ ሕዝብ ሰላም ሳይሆን፤
«ሰላም ፣ ሰላም» (ኤር. 6:14) የሚሉ ነቢያት ፣
ሁሉ ይወገዱ ።
93. ለክርስቶስ ሕዝብ መስቀል ሳይሆን ፣ «መስ
ቀል ፣ መስቀል» የሚሉ ነቢያት ሁሉ የተባረኩ
ይሁኑ ።
94. ክርስቲያኖች ሁሉ ራሳቸው የሆነውን ክርስቶስን
በቅጣት ፣ በሞት እንዲሁም በሲኦል
በጥብቅ እንዲከተሉት ማደፋፈር ይገባል ።
95. ስለዚህ ውሸት ሲሆን የሰላም ዋስትና ሳይሆን ፣
በብዙ መከራ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት
ለመግባት እምነት ሊኖራቸው ይገባል ።

ምን ጭ

1. Harold G. Grimm(ed): The Ninety-Five Theses or the Disputation Concerning the value of Indulgences: Luther's Works, Fortress Press Vol. 31. USA 1957.
2. Cover Picture: Adopted from Compton's Pictured Encyclopedia and Fact Index Compton and Company Vol. 12 USA 1963